

Kadernota 2023

Algemene Beschouwingen

11 juli 2022

Vooraf

Voorzitter, raadsleden, belangstellenden en luisteraars thuis,
Allereerst een woord van dank aan allen die hebben bijgedragen aan deze Kadernota 2023.

Een Kadernota 2023 die opnieuw beleidsarm is. Een Kadernota zo lezen we “waarin het nieuwe beleid en de mogelijke investeringen die ontstaan uit het coalitieakkoord nog niet zijn doorgerekend”. Waar hebben we het dan nog over? Eigenlijk alleen maar over wat financiële doorrekeningen en technische begrotingsuitgangspunten.

Heiloo heeft het jaar 2021 afgesloten met een positief begrotingssaldo van 56.000 euro. Dat is te danken aan bijna 0,5 mln. meer coronabaten van het Rijk dan uitgaven. En aan de BTW claim van 0,6 mln. die nog niet in de boeken is verwerkt als voorziening. En aan de exploitatiebijdragen voor Zandzoom, die wel zijn meegenomen als opbrengsten terwijl het Bestemmingsplan Zandzoom feitelijk vernietigd is en niet zeker is of een nieuw plan het überhaupt haalt.

Met ditzelfde opportunisme wordt nu de Kadernota 2023 gepresenteerd. Inderdaad, de Rijksbijdrage gaat tot en met 2025 omhoog. Zou deze gelijk blijven, dan zou Heiloo vanaf 2023 in de rode cijfers belanden. Bovendien is er in deze Kadernota nog geen rekening gehouden met zo goed als zekere extra kosten en extra investeringen uit hoofde van de al genoemde BTW claim, de verlevendiging van 't Loo, de aansluiting A9, de herinrichting Vennewatersweg en de IKC Zandzoom.

Tsja, waar hebben we het dan nog over? Er is ook nog grote onzekerheid over de financiële vergoeding van het Rijk voor de energietransitie en klimaat. Voor de uitvoering van de opgestelde plannen is vanaf 2023 ongeveer € 200.000 structureel extra nodig van het Rijk, want Heiloo wil hiervoor na 2023 geen eigen middelen meer beschikbaar stellen! Onzekerheid is er ook over de inflatieontwikkeling en de ontwikkelingen rond corona en Oekraïne. Wat wel zeker is, is dat de kosten voor grondstoffen, energie en arbeid de komende jaren fors zullen stijgen! Maar dat is niet of onvolledig verwerkt in deze Kadernota 2023.

En dan het weerstandsvermogen. Het is gewoon een politiek besluit geweest om de Reserve Grote Projecten –als nota bene enige bestemmingsreserve- wél onderdeel te laten zijn van het beschikbare weerstandsvermogen en zo een gunstiger beeld te creëren.

Deze Kadernota is niet alleen, net als zo vele voorgaande edities, beleidsarm; deze Kadernota 2023 is vooral ook REALITEITSARM! Zo kan iedereen wel een meerjarig structureel sluitende begroting in elkaar zetten!

Eigenlijk valt er dus geen zinnig woord over deze op drijfzand gebaseerde Kadernota 2023 te zeggen. Desondanks zal Gemeentebelangen Heiloo er een aantal kanttekeningen bij zetten, uitgaande van de drie speerpunten van Gemeentebelangen Heiloo: sociaal, groen en duurzaam.

Sociaal,

Een eerste kanttekening zet Gemeentebelangen Heiloo bij de besparingsdoelstellingen in het Sociaal Domein. Voor de Jeugdzorg ontvangt Heiloo de komende meer Rijksmiddelen. Maar ondertussen is er ook sprake van een Hervormingsagenda in de Jeugdzorg, die er van uitgaat dat gemeenten een oplopende besparing weten te realiseren. Terwijl in de Kadernota nu ook al voorspeld wordt dat de inkooptarieven met meer dan 3% gaan stijgen.

Vraag aan de ph: dit is niet doorgerekend in de Kadernota 2023. Wat betekent het verder uitkleden van sociale voorzieningen? Minder zorgaanbod? Minder kwaliteit?

Voor de WMO wordt een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp aangekondigd. Weliswaar wordt deze aanpassing pas over een paar jaar ingevoerd, maar hij dient vanaf 2025 te leiden tot een taakstellende besparing zodat Heiloo hiervoor Rijksmiddelen zal krijgen.

Vraag aan de ph: dit is niet doorgerekend in de Kadernota 2023. Wat betekent het verder uitkleden van sociale voorzieningen? Minder zorgaanbod? Minder kwaliteit?

Ook lezen we dat valpreventie bijdraagt aan gezond ouder worden. De werkelijke reden voor de invoering is dat valpreventie leidt tot netto besparingen in de domeinen zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg. Weer gaat het om besparingen!

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college daarom opnieuw, net als in voorgaande jaren, om nader onderzoek te doen naar Doelmatigheid & Doeltreffendheid inzake de uitgaven Sociaal Domein.

Dan Wonen. Compaaenen heeft onderzoek gedaan naar de woningmarkt van Heiloo en de eindconclusie in augustus 2021 luidde onomwonden dat er in Heiloo sprake is van een kwalitatieve mismatch op de woningmarkt. Er worden 1200 dure, grondgebonden eengezinswoningen meer gebouwd, dan waar behoefte aan is. Toch gaat deze coalitie door met het oude bestemmingsplan Zandzoom, waarin nog geen 20% van de woningen behoort tot het sociale huur- of koopsegment.

Dwz. koop tot 255.000 euro en huur tot 763,47 euro per maand. Ook op inbreilocaties komt de sociale bouw niet van de grond, ondanks toezeggingen. En zeker niet in de mate die voldoet aan de vraag. Terwijl wel gebruik wordt gemaakt van de Rijkssubsidies voor woningbouw, zo lezen we in de Kadernota!

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening eist nu 30% sociale huur in alle gemeenten. De gemeente Heiloo voldoet daar bij lange na niet aan. Sterker nog, de gemeente weet niet eens hoe groot het aantal sociale huur- en koopwoningen van Heiloo is.

Gemeentebelangen Heiloo dient daarom bij deze een motie in met als dictum: Verzoekt het college om voor eind augustus een overzicht aan de gemeenteraad op te leveren van het aantal huur- en koopwoningen in Heiloo dat op grond van de huidige indeling (huur tot 763,47 per maand en koop tot 250.000 euro) behoort tot het segment sociale woningbouw.

Groen &

Het coalitieakkoord heet “Heiloo Natuurlijk!”. Maar wat is er natuurlijk aan het aanleggen van een Aansluiting op de A9 voor de Boekelermeer dwars door weidevogelgebied, terwijl diezelfde Boekelermeer ook kan worden aangesloten op de A9 door het realiseren van de laatste 50 (!) meter van de Middenweg? Dat is veel sneller, goedkoper, milieuvriendelijker en duurzamer! Wat is er natuurlijk aan het realiseren van een Aansluiting A9 die 25% meer verkeer voor de dorpskern oplevert, en dan als “oplossing” een ringweg om de westkant van Heiloo aanleggen, dwars door het groen? Wat is er natuurlijk aan bestemmingsplannen die geheel of gedeeltelijk in Bijzonder Provinciaal Landschap worden aangelegd? Landschap dat de provincie uitdrukkelijk wil behouden. Wat is er natuurlijk aan het aanleggen van ecologische zones, als er geen sprake is van ecologische verbindingzones? De ecozones in de Boekelermeer en in Zuiderloo zijn geïsoleerde postzegels, die pas na sancties van de OD NHN worden onderhouden. De ecozone in Zandzoom is nog niet eens ingetekend!

Wat is er natuurlijk aan de Groenprojecten behorende bij de Overeenkomst Nieuwe Strandwal, als dat uiteindelijk fietspaden, dus ook asfalt, blijken te zijn? En die tot nog meer versterking van kwetsbaar weidevogelgebied door recreatie leiden?

Wat is er natuurlijk aan de veel te frequent maaien van bermen en groenstroken en het meteen afvoeren van het maaisel?

Gemeentebelangen Heiloo verzoekt het college om een ecologische verantwoord en een door een extern ecologisch bureau getoetst Groenbeleidsplan 2022-2032 én hiervoor alsnog budget in de Kadernota 2023 op te nemen. Tevens dient Gemeentebelangen Heiloo hierbij een motie in met als doel te komen tot een Integrale Aanpak Stikstofcrisis.

Duurzaam

Gemeentebelangen Heiloo staat voor een circulaire economie. Daarom pleiten we bij de integrale aanpak van de stikstofcrisis ook voor steun aan boeren bij hun transitie naar duurzame, circulaire en ecologisch verantwoorde landbouw. Onderzoekt wijst uit dat gewoon minder consumeren het meeste bijdraagt aan een circulaire economie. Dat leidt tot een lager energieverbruik en minder uitstoot. Juist de uitstoot van ammoniak en stikstofdioxiden moet worden teruggedrongen. Het kabinet komt hiertoe met strengere stikstofwetgeving.

Gemeentebelangen Heiloo vindt dat ook de grote vervuilers hieraan een bijdrage moeten leveren. Daarom dient Gemeentebelangen Heiloo hierbij een motie in met als dictum dat het aantal vluchten van Schiphol niet groter mag zijn dan waarvoor een geldige stikstofvergunning wordt afgegeven en dat als eerste het aantal nachtvluchten dient te worden teruggebracht.

Tot slot

In de Kadernota 2023 lezen we: “Gezien de prijsstijgingen van dit moment is het onzeker of de aansluiting A9 voor het beschikbare bedrag kan worden gerealiseerd. Ook voor een aantal andere grote(re) investeringen geldt dat als de huidige prijsstijgingen aanhouden, dat het dan aannemelijk is dat deze investeringen niet uitgevoerd kunnen worden binnen de huidige budgetten”

Vraag : in 2020 viel de VVD, H2000 en CDA coalitie over de extra kosten voor de Aansluiting A9. Besloten is toen 1,7 mln als laatste toevoeging en geen cent meer. En nu; gaat Heiloo nu ja of nee, toch weer de portemonnee trekken?

Tot slot, de Kadernota dient in reëel evenwicht te zijn en dat impliceert dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen. Gemeentebelangen Heiloo zet grote vraagtekens bij het realiteitsgehalte van deze ramingen. De realisatie van de grote projecten Zandzoom en Aansluiting A9 is nog steeds hoogst onzeker. Tegen beide zal beroep bij de Raad van State worden aangetekend. Ook het Masterplan voor het Loo-gebied is met grote onzekerheid omgeven. En dan nog de externe ontwikkelingen rond corona, Oekraïne en de inflatie...

Gemeentebelangen Heiloo verzoekt het college met een betere risico-inventarisatie te komen en naast deze Kadernota ook een worst case scenario af te geven.

Gemeentebelangen Heiloo kan niet anders dan concluderen dat deze Kadernota 2023 weinig toegevoegde waarde heeft.

Fractie Gemeentebelangen Heiloo: Bas van Beusekom, Edith de Jong.